

Наталія Старченко

Шкільне пекло

I

«Що робити?! Як тепер далі?... Нічого гіршого трапитися просто не могло... За що мені така кара!.. І нащо здалися оті черевички на високих підборах... Треба було маму слухатися і купувати взуття на пласкій підошві... Але ж ні, я і так аж занадто мініатюрна. А підбори зробили мене більш стильною та високою! Просто якби туфлі придбати не у магазинчику, де товари за найнижчими цінами, а у хорошому взуттєвому, все було б нормально. І підбори не відпали б, неначе пластилінові, коли я послизнулася на щойно вимитих шкільних сходах. От чого, скажіть будь ласка, прибиральниця завітала до школи в таку рань? Цілісіньке літо тут ніхто не смітив... Якби не вона, усе було б нормально. А тепер?! Невже доведеться ходити по школі босяка? Або плигати на одній нозі? Ото учням буде весело... Звісно, мама постаралася б виручити, принесла б якийсь взуття. Але мобілка залишилися удома. Щоб не відсторбуваввся модний клатч, придбаний у тому ж таки магазинчику...»

Тяжко зітхнувши, Олена Сергіївна залізла на

широке підвіконня, тримаючи свої злосчасні черевички у руках. Вона вже не може стримати гарячих сліз, які котяться градом. Ну що ж, про макіяж та ідеальне личко уже можна забути. Та яка тепер різниця... Шкода, що не можна провалитися крізь землю просто тут і зараз. Тільки-но прийде директор, Олена Сергіївна напише заяву про звільнення за власним бажанням. Іншого виходу немає. На жаль, а може, й на щастя. Значить, судилося їй бути санітаркою у терапії, де мама працює медсестрою. Вакансії там є завжди, було б тільки бажання працевлаштуватися. А головне, готовність виконувати роботу... Дівчина вже трохи заспокоїлася, аж раптом почувся жіночий вереск:

— Ну зовсім знахабніли! Ніякої поваги до чужої праці! І не соромно?! — до неї прямує одягнена в синій робочий халат прибиральниця, висока дебела жіночка років так під сорок з гаком. — Що це за принцеса тут розсілася? Ич, яка безсовісна!

— Вибачте, тітонько Олечко, це я, тут у мене таке горе сталося, — Олена Сергіївна, схлипуючи, повідала жінці свою нехитру історію.

— Ленка Шовкопряд? Ти? А я тебе одразу й не пізнала, думаю, що за коза на підвіконня виперлася! Та хіба це горе? То дурниці! Ходімо, я тобі відчиню роздягальню, посидиш там. Зараз збігаю додому, принесу тобі щось із доччиного

взуття. Ти, мабуть, пам'ятаєш, живу я тут зовсім близько. Ти ж із моєю Ніною разом навчалася, маєш знати.

— Знаю... Як там вона, до речі? — на душі у Олени вже легше, вона потихеньку йде до роздягальні, яка знаходиться зовсім поряд зі входом до школи.

— Вона-то чудово! Вийшла заміж за італійця, зараз живе і працює у Римі. Ніде не училася, в Інтернеті із оцим своїм Хосе познайомилася. Байдуже, що на 20 років старший, зате багатий і щедрий. Ніна у його власній кафешці офіціанткою працює. А от ти щось задніх пасеш. Затям, жіноче щастя не в науці. Щось ти високо себе несеш, скільки кавалерів було, а все сама та й сама. Дивись, бо будеш, як мати твоя. У дівках залишитися дуже просто. Чоловіків, щоб ти знала, набагато менше, ніж жінок. Тож поки молоденька та гарненька, не гай часу! Навіщо тобі здалося це шкільне пекло? Може, передумаєш, то знай, що завжди є кращі варіанти. Коли що, я Ніну попрошу, вона й тобі кавалера-іноземця знайде! А взуття принесу, не хвилюйся. Посидь тут, я зараз!

На старенькому учнівському стільці у невеличкій роздягальні Олена почувається набагато спокійніше. Уже ж що буде, те й буде. Шкода тільки, що про маму тьотя Оля так каже. Вона просто не розуміє, бо нічого не знає. Просто так

вийшло, що тато Олени загинув на службі. Злочинець, якого так і не знайшли, встромив ножа у спину молодому чорнявому прикордоннику. І йому було байдуже, що вдома на чоловіка чекають красуня-дружина та дворічна донечка... Від татка їм залишились тільки фотографії. Дівчині здається, ніби вона пам'ятає, як татко, сильний і високий, тримав на руках її, таку малесеньку і напрочуд гарненьку.

А з тієї пори проминуло вже понад двадцять років. Багато за цей час виплакано сліз. Звісно, треба жити далі. Але матуся Олени стверджує, що для неї коханий все ще живий. І ні за що на світі вона йому не зрадить... Якщо чесно, донька і не уявляє поряд із мамою якогось іншого чоловіка, крім татка на фото, де вони з мамою такі молоді та щасливі... Їй навіть здається, що це буде святотатством щодо пам'яті про нього. І бабусі з дідусями, мабуть, теж так вважають, принаймні по батьківській лінії — точно... А головне, Олена ніколи і нізащо не дозволить бути поряд із мамою якомусь сторонньому чоловікові. Ніколи і нізащо...

II

Сьогодні Оленка готується до свята Першого дзвоника так ретельно і натхненно, як ніколи

раніше. Вона встала ще о пів на сьому, аби зробити все саме так, як треба. Створити бездоганно красивий образ. І задумане таки вдалося! Чудові чорні кучері до плечей, акуратний макіяж, вузька спідничка-міди, білосніжна блузка. Модні туфлі на височезних підборах. Дітям мусить сподобатися. А інакше не можна. Олена Сергіївна працюватиме вчителем хімії у міській школі, яку закінчила усього п'ять років тому. І все начебто чудово, але чому ж молодому педагогові так тривожно? Може, не дає спокою якийсь невловиме передчуття? Або ж справа у тім, що Олена Сергіївна поки що фактично не має досвіду роботи учителем... Та й університет вона закінчила заочно, не хотілося надовго лишати маму саму. Але навчалася дуже добре, днями і ночами тільки те й робила, що читала й перечитувала підручники з хімії та педагогіки. Тож не слід дивуватися, що проблем із складанням сесій не виникало жодних.

Олена Сергіївна вирушила до школи раненько, задовго до початку робочого дня. Дорогою милувалася клумбами із безліччю айстр та жоржин. Рожеві, білі, сизувато-блакитні — вони здавалися такими звичними і простенькими, а тому трохи заспокоювали. На міських вулицях у таку пору ще немає метушнечі, від якої у цей день все одно нікуди не подінешся. Що ж чекає далі? Окрім

викладання самої хімії, Олена Данилівна також виконуватиме обов'язки класного керівника дев'ятого «в». Найбільше її бентежить саме це. Адже молодий педагог розуміє, що зовні має вигляд ровесниці своїх майбутніх підопічних. І ще не знає, як впоратися зі своєю непростюю місією і стати хорошим наставником для підлітків... Класна керівниця, що була її попередницею, вийшла на пенсію. Олені Сергіївні доведеться мати справу не з якими-небудь п'ятикласниками, у яких ще молоко на губах не обсохло, а із дівками та парубками, які, можливо, де в чому набагато досвідченіші за неї.

Ранкова прогулянка на свіжому повітрі — корисна штука. Тепер Олені Сергіївні страшенно хочеться їсти. А ще так недавно, буквально хвилин зо двадцять тому, вона навідріз відмовилася від дбайливо приготованого мамою пухкого омлету і ароматної кави з молоком. Навіть шкода, що неможливо повернути час назад, зараз би молода вчителька, звичайно, наїлася досхочу. Тепер доведеться чекати, допоки завершиться шкільна лінійка, потім треба провести перший урок зі своїм новим класом. А вже опісля того — додому, до смачного, але вже холодного сніданку... Ніжки жахливо втомилися від нового взуття. Але ж у ньому було так зручно стояти перед дзеркалом і сидіти на кріслі! Як можна так помилитися?! Може,

справа у тім, що Олена Сергіївна просто не звикла до таких високих підборів, а через кілька днів це взуття стане для неї дійсно комфортним? Так би мовити, розноситься. От, нарешті, і школа. Знайомий із дитячих років двір. Помірно високі сходи. Але чому ж вони сьогодні такі слизькі...

III

Олена ніколи не любила шкільних лінійок. Це ж бо так нудно — непорушно стовбичити, слухаючи всілякі нісенітниці. Але сьогодні усе інакше. Сам директор, Ілля Васильович, представив її усій школі, побажавши успіхів у педагогічній діяльності. Зараз зворушливо-старанні першачки порозказують свої віршики, пролунає гімн України, Перший дзвоник. І тоді Олена Сергіївна проведе перший урок із своїм дев'ятим класом. Зараз вона роздивляється його здалеку, поруч із молодого вчителькою — колеги.

Переважна більшість із них свого часу навчали Олену Сергіївну. Але от директор, наприклад, працює у школі лише три роки. Молодий симпатичний чоловік, делікатний та надзвичайно скромний. Як йому вдалося так швидко досягти кар'єрного росту? Олені здається, коли він побажав їй успіхів у педагогічній

діяльності, у його великих карих очах промайнуло щось особливе... Тітонька Оля говорила, нібито він ніколи не був одруженим. І взагалі непоганий мужик, тільки от професія, на її думку, абсолютно неперспективна. Дівчині чомусь стало смішно від такої категоричності. Мабуть, правильно, що вона зуміла стриматись і не зареготала... Олена Сергіївна прагне поводитися, як справжня леді. Та і недобре сміятися зі слів жіночки, котра її виручила. Як файно, до речі, що чорні лаковані балетки такі зручні. Треба буде обов'язково придумати, як порадувати свою рятувальницю. Якби не вона, не хочеться навіть думати, що було б...

Олена посміхнулася, пригадавши, як тітонько Оля пригорнула її до себе:

— А черевички ці собі забереш, на Ніну вони виявились малуваті, то вона їх і не носила. Слава Богу, що на тебе якраз. Свої лабутени краще викинь, а то ще вб'єшся колись. Взуття має бути зручним і надійним, а всі оці каблуки та інші дешеві понти нікому не треба.

Дітвора із яскравими букетиками в руках, ошатно вбрана, охайно причесана, дійсно милувала око. Але все-таки Олені Сергіївні трошки не по собі, адже попереду її перший урок, треба знайти спільну мову із дев'ятикласниками... Звісно, вона

готувалася і знає, що та як сказати, але... Про всяк випадок, треба бути готовою і до експромту, діяти відповідно до обставин.

IV

На місці усі двадцять шість учнів. Ну, сміливіше. Боятися нічого. Найгірше, що могло бути, уже сталося зранку!

— Доброго дня!

— Дооб-рий день! — підлітки привіталися злагоджено, як і має бути, хором.

— Сідайте, будь ласка. Давайте знайомитися. Я Олена Сергіївна. А як зівати вас? Давайте кожен із вас по черзі встане з місця і скаже, як його звати. І можете щось говорити про себе. Хто що любить, наприклад. Ну, починімо з тебе! — вчителька вказала рукою на невисоку біляву дівчину за першою партою. Та посміхнулася і відразу ж підвелася.

— Я Поліна. Онищенко. Вчитися не дуже люблю, зате танці просто обожаю!

Хлопці за останньою партою чомусь голосно зареготали.

— Нічого смішного. Буває й таке. Знайомимось далі?

— Я Юля Омельченко. Люблю англійську

мову. Ну як люблю? Ходжу до репетитора, багато приділяю часу її вивченню. Тому знаю на нормальному рівні. Швидше за все, цього року моя родина переїде до Штатів.

— Мене звати Софійка Вишнякова. Терпіти не можу алгебру і геометрію. А літературу просто обожаю.

— А я Максим Кужіль. У школі мені лише дівчатка подобаються. Скоріше б уже її закінчити.

— Ну, тоді з тобою все зрозуміло. Уже недовго залишилось, максимум — три роки. А ти?

— А я Павло Омельченко. Добре знаю історію і хочу знати ще краще, — невисокий білявий хлопець здивував і приємно вразив своєю серйозністю. Переважно учні розповідали, що люблять комп'ютерні ігри, дискотеки, прикольні фільми. Власне кажучи, слухати їх було досить-таки цікаво, Олена розуміла, що вчинила правильно, коли замість стандартної виховної години вибрала саме такий формат проведення уроку. Коли усі учні сказали про себе по кілька слів, вчителька відчула на собі зацікавлені погляди цілого класу.

— Щось не так? — кивнула вона, звертаючись до білявої дівчини за першою партою.

— Та ні, все нормально. Просто так нечесно. Ми про себе розказали, а ви — ні. Ну, вчителька, але це і так зрозуміло.